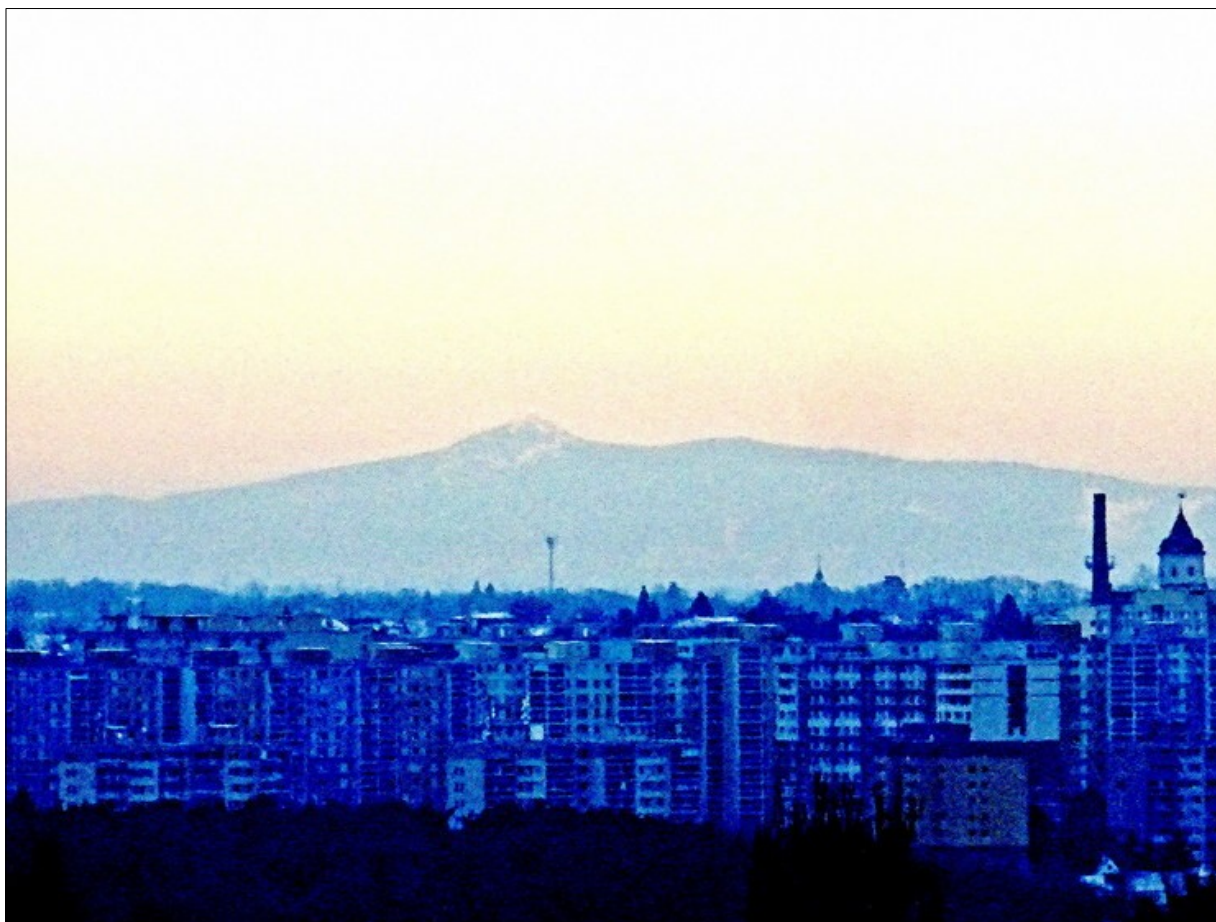

ročník I.

pátek 31. prosince 2021

Ještěd z Břevnova (vpravo asi libeňský vodojem na Mazance)

Milý čtenáři!

I šel jsem se o druhém Božím hodě projít po mém novém bydlišti – Břevnově. Přesněji do míst zvaných historicky Tejnka. A našel jsem městečko ve svahu, kdysi jistě roztomilé, dnes už poznamenané novými časy, někde pěkně, někde hrozně. A musím říct, že novostavba vily Tomio Okamury, která připomíná můj plastový držák na tužky, nebyla tím nejhorším zážitkem...

Co mne potěšilo nečekaně, byl výhled na střešovický kostel a v dále na obzoru dva bochánky, zvíří Bezděz, a ještě dál – nu ano, Ještěd!

Milá připomínka otčiny!

*

A měl bych teď jednu prosbu, přátelé historie, architektury a cihlářství zvláště. Našel jsem hromadu cihel a dvěma zajistil nesmrtelnost v muzeu kolkovaných cihel dr. Zavřela. Leč, Jeník Zavřelů od té doby se na mne mračí, když jsem mu řekl jen, že cihly jsem sebral na hraně katastrů Rovenska a Sýkořic, tedy Žernova. Skončily tam z nějaké bouračky, jenže nevím, kde byla. Ale ani kdybych udělal pětadvacetikilometrový perimetr okolo, nedává to smysl. Cihly z takovýmhle kolkem totiž odpovídají cihelně Šupichově z Havlíčkobrodská! Proto se obracím na vás, příznivce časů minulých, zda jste se s podobnými cihlami tady nesečkali. Zda něco o tom nevíte.

A vůbec, pokud se zabýváte historií místních cihelen a umíte to sepsat, sem s tím! Cihelny mají u mne protekci. Minulý byt byl na hraně cihelny Hergetovy v Bubenči, ten současný je u archeologicky slavné cihelny na Panenské. Rád dám tomuhle tématu prostor a snad mi pak doktor Zavřel odpustí...

*** KOPIE CÍSAŘSKÉ KORUNY NAPOLEONA BONAPARTA**

Od 13. ledna bude krátce v Klenotnici turnovského muzea vystavena kopie císařské koruny Napoleona Bonaparte, kterou po více než ročních přípravách a realizaci dokončil výtvarník Jiří Urban pro soukromého investora.

Originál, který je vystaven v Louvru, nechal Napoleon Bonaparte zhotovit ke své korunovaci v roce 1804 a při samotném obřadu si nejprve na hlavu vsadil zlatý vavřínový věnec, kterým demonstroval svou příslušnost k řadě římských císařů, a poté si nasadil i novou korunu, která je volnou nápodobou koruny Karla Velikého, aby byl uveden i do vztahu k historickému sjednotiteli Evropy.

Koruna sestává z obroučky, z ní vybíhá osm půloblouků – kamar, které se na vrcholku protínají, a celou korunu završuje křížek. Koruna Karla Velikého byla spolu s dalšími dvaceti dalšími, uloženými v pokladnici chrámu Saint Denis, zničena během Velké francouzské revoluce, takže Napoleonovi zlatníci se mohli opřít jen o její popis a grafické vyobrazení. Napoleon pak svou korunu použil i ke své druhé korunovaci po návratu v roce 1815, ale zdá se, že to byl poslední korunovační klenot vyrobený pro francouzského panovníka.

Napoleonův nástupce Ludvík XVIII. zrušil obřad korunovace a další francouzský král Karel X., který obřad opět obnovil, se nechal korunovat korunou Ludvíka XV. z roku 1722, která řádění revolucionářů naštěstí přežila. Někdejší císaři rádi zdůrazňovali svou legitimitu a návaznost na římské

imperátory použitím antických gem, řezaných v onyxech, sardonyxech a chalcedonech, a na čtyři desítky takových rytin zdobí i Napoleonovu korunu. Stejně jako v případě Urbanovy kopie koruny v Cáchách (vystavili jsme ji na konci roku 2019), kterou nechal pro relikviář Karla Velikého zhotovit náš císař Karel IV., také v kopii Napoleonovy koruny se Urban rozhodl pro obtížnější, ale autentičtější cestu, pro rytiny v přírodních kamenech. S nimi se opět mistrně vypořádala Eva Mráková Víšková.

Další unikátní zlatnické dílo z rukou Jiřího Urbana si mohou návštěvníci muzea prohlédnout od 13. ledna do 6. února v Klenotnici turnovského muzea. (MČR)

* Shirley Valentine

Pondělí 10/1 19:30, Městské divadlo Turnovem

One woman show Simony Stašové - Bravurní komedie o hledání sebe sama je určena nejen ženám středního věku, které pomalu ztrácejí životní elán, ale všem, kdo mají rádi dobrou zábavu.

v hlavní roli: Simona Stašová

autor: Willy Russell

režie: Zdeněk Kaloč

překlad: Pavel Dominik

délka představení: 2 hodiny 50 minut (včetně přestávky)

rovensko p. t.

*** Tahle zpráva** týká se vlastně celého regionu, jen jsem ji získal z webu Rovenska. Od celostátní změny jízdních řádů došlo k časovému posunu vlakových spojů na trati 041 (Turnov – Hradec Králové) a proto nyní dochází i ke změně na autobu-

sové lince 670 350 z Jičína přes Rovensko do Turnova, Hodkovic a Liberce. Autobusový spoj č. 19 (18:02 z Liberce, 18:30 v Turnově) byl zkrácen a v Turnově končí, navazuje na něj vlak směr Hradec v 18:45. Nový spoj č. 35 z Turnova (17:30) do Rovenska p. Tr. (17:58) nahradí bývalý vlakový spoj v 17:34. Nový spoj č. 28 z Rovenska (18:00) do Turnova (18:21) nahradí bývalý vlakový spoj v 18:01. A konečně nový spoj č. 37 z Turnova (19:35) přes Rovensko (20:00) do Jičína (20:28) nahradí zrušený vlak v 19:34.

turnovsko

*** Nadace Ivana Dejmal**a pro ochranu přírody za 28 let od svého založení podpořila stovky projektů celkovou částkou více jak 27 miliónů korun, uvedl server *Seznam Zprávy* a další weby.

Nadace také podpořila záchranu Sedmihorských mokřadů mezi obcemi Pelešany a Karlovice – Sedmihorky v *CHKO Český ráj*. Mokřady byly v minulosti poškozeny činností člověka necitlivým odvodňováním. I přes tyto zásahy je území nadále podmáčené a pro hospodářskou nebo stavební činnost nevyužitelné. Šrámy v podobě melioračních trubek a příkopů zde však zůstaly zachovány a bez pomoci člověka se v dohledné době přírodní stav nenavrátil.

K nápravě území bude vybudováno 14 tůní, které zajistí vyšší retenční schopnosti krajiny. Ta se v posledních letech ukazuje jako čím dál potřebnější nejen při dlouhotrvajícím suchu, ale i během přívalových dešťů. Budou vykopány nebo přerušeny odvodňovací trubky a zahrazeny meliorační příkopy. Tůně budou mělké a vhodně tvarované, aby zapadly do místní krajiny. Vysázeny

budou nové dřeviny a časem bude doplněna i drobná návštěvnická infrastruktura včetně ptačí pozorovatelný. Celá lokalita se tak stane pestrým a přirozeným biotopem pro další druhy živočichů. (Zdroj: Seznam Zprávy ad.)

mnichovo hradiště

Betlém

*Malovaný betlém na dřevě od Františka Pešána
v sala terreně v zahradě zámku
od 28.11.2021 do 6.1.2022
10,00 až 16,00
NPO-státní zámek Mnichovo Hradiště
www.zamek-mnichovohradiste.cz*

jičín

*** Rozpočet hospodaření města Jičína** v roce 2022 bude pracovat s částkou 568 a půl miliardy na stránce příjmů i výdajů.

Ve výdajové stránce rozpočtu je vyhrazeno 149 742 800 Kč pro investiční akce. Největší investiční akcí, která začne v příštím roce, bude výstavba infrastruktury a inženýrských sítí pro obytnou čtvrť lokalitě Kasárna. Tato akce bude financována úvěrem, proto je ve výdajích zahrnuta pouze částečná splátka ve výši 10 milionů Kč.

Velkou akcí příštího roku bude výstavba tenisové multifunkční haly za 25 milionů Kč, dále pak rekonstrukce ulic K. Vika a Hofmanova za 10 milionů Kč, rekonstrukce havarijní fasády a výměna oken na budově ZŠ Husova za 8 milionů Kč. Další velké akce přecházejí z uplynulého roku. Jde například o přestavbu stacionáře pro seniory *Domovinka*, rekonstrukci Konecchlumského ulice nebo o rekonstrukci sportovní haly. (Jan Jireš)

*** Rekonstrukce Regentského domu ustala.** Opravy zastavila smrt jednatele Matexu, uvedl *Jičínský deník*.

Těsně před dokončením dlouho plánované rekonstrukce památkově chráněného domu čp. 2 na Valdštejnově náměstí v Jičíně najednou stavební práce ustaly. Stejně jako desítky dalších staveb na východě Čech totiž i tento jičínský projekt zkomplikovala říjnová sebevražda jednatele a jediného majitele firmy Matex Martina Žítka. Město se tak ocitlo v prekérní situaci. Stavbu, která měla být hotová v půlce listopadu, totiž musí včas zkolaudovat, aby mohlo čerpat dotaci, uvedl *Jičínský deník*.

*** Letošní první září** bylo na *Masarykově obchodní akademii* v Jičíně opravdu výjimečné. Tento den totiž škola zahájila již stý školní rok ve své bohaté historii. Ta začala 1. září roku 1922. Tehdy byl otevřen první ročník veřejné obchodní školy a k ní připojené kupecké škol y pokračovací.

Prvním ředitelem byl jmenován státní profesor ing. František Nožička. Spolu s ním začalo vyučovat šest pedagogů. Podle statistického přehledu I. roční zprávy navštěvovalo školu na konci prvního školního roku 85 žáků. Nebude nezajímavé, zejména pro absolventy ekonomického vzdělání, uvést předměty, kterým se tehdy vyučovalo. Byly to obchodní nauka, účetnictví, obchodní korespondence, kupecké počty, nauka o zboží, český jazyk, německý jazyk, zeměpis, občanská nauka, těsnopis, krasopis, rychlopisné cvičení těsnopisné, psaní strojem a německá konverzace.

Od počátku bylo jisté, že umístění ústavu ve druhém poschodí obecné školy na Novém Městě je provizorní. Proto již v prosinci roku 1923 kuratorium školy jednalo o výstavbě nové budovy. 11. července 1927 městská rada rozhodla, že nejvhodnějším místem bude obecní pozemek vedle tehdejší autogaráže.

V témže roce Okresní úřad v Jičíně oznámil městskému zastupitelstvu, že správa *Zemského vyrovnávacího fondu* v Praze svolila, aby obec uzavřela komunální výpůjčku jeden milión korun na stavbu. Vypracování návrhu rozpočtu a detailních plánů stavby bylo zadáno architektu ing. Čeňku Musilovi.

Na návrh kuratoria se zastupitelstvo usneslo, že nová budova ponese název *Masarykova veřejná obchodní škola města Jičína*, protože bude postavena v roce, v němž prezident republiky oslaví 80. narozeniny. Dokončení vnitřního zařízení se však protáhlo až do února 1931. Na svou dobu získala škola nádhernou i moderně vybavenou budovu.

Ve druhé polovině 30. let usiloval Jičín o zřízení obchodní akademie. Naděje však zmařilo období okupace. Do budovy přišlo gestapo a zabralo její prostory. Na obchodní akademii pod přeneseným názvem Masarykova se proto začalo vyučovat až v prvním poválečném školním roce.

Po únorovém převratu se podstatně změnil charakter výuky. Obchodní akademie se přejmenovala na *Masarykovu vyšší hospodářskou školu*, aby jí brzy poté byl odňat čestný titul Masarykova. Učební plány a osnovy výuky v odborných předmětech se staly na čtyřicet let poplatné principům centrálně řízeného socialistického hospodářství.

V 60. letech dostal ústav nový název – *střední ekonomická škola*.

Po sametové revoluci škola znovu obnovila zaniklé dobré tradice obchodního školství první republiky. Počínaje školním rokem 1990–91 se změnila střední ekonomická škola opět na obchodní akademii a výnosem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR z března 1992 opět vlastní čestný název Masarykova.

Když byla po druhé světové válce tehdejší *Masarykova veřejná škola* povýšena na obchodní akademii a počet tříd se zdvojnásobil, přestala stávající budova prostorově vyhovovat. Již v roce 1948 bylo tehdejší ministerstvo školství požádáno o povolení přístavby. Později opakované žádosti vždy končily nezdarem. A proto se muselo vyučovat doslova, kde se dalo. Po celých padesát let se do školní budovy určené pro čtyři třídy denního studia muselo vměstnat až deset tříd. Tento nevyhovující stav vyřešila zásluhou tehdejšího ředitele Ing. Jiřího

Tajče přístavba tělocvičny a modernizace historické budovy v letech 1999 a 2000. *Masarykova obchodní akademie* se tak stala jednou z nejmodernějších středních škol nejen v rámci jičínského okresu. Vedle sportovní haly přibýly další odborné učebny pro výuku výpočetní techniky a cizích jazyků. Od počátku 90. let se výrazně zvýšil zájem žáků základních škol o studium na naší škole. Její absolventi totiž nacházejí široké uplatnění v různých českých i zahraničních podnicích, v peněžnictví, pojišťovnictví, cestovním ruchu a dalších službách, ve státní a veřejné správě. Stále více absolventů jičínské obchodní akademie úspěšně pokračuje v dalším studiu na vysoké škole. Od školního roku 2002–03 byl k tradičnímu studijnímu oboru obchodní akademie zaveden nový – informatika v ekonomice (později pod názvem informační technologie). Od školního roku 2013–14 nabízí škola studium oboru obchodní akademie se zaměřením na cestovní ruch.

Jednou ze vzdělávacích priorit Masarykovy obchodní akademie je důraz na výuku cizích jazyků. Proto významnou součástí výuky je zapojení do mezinárodních projektů a také spolupráce se zahraničními partnerskými školami především formou výměnných pobytů. *Masarykova obchodní akademie* se tak například zapojila jako vedoucí škola do významného projektu Cizí jazyky interaktivně v podmínkách Společného evropského referenčního rámce, kterého se dále zúčastnilo dvacet šest spolupracujících škol. Výsledkem je vznik více než 3000 materiálů pro středoškolskou výuku cizích jazyků. Škola rovněž obdržela prestižní jazykovou cenu LABEL 2013. Ve školním roce 2014–15 se škola rozhodla otevřít atraktivní obor obchodní akademie s rozšířenou výukou jazyků. *Masarykova obchodní akademie* je školou odbornou, která kromě teoretických

základů z ekonomických předmětů zajišťuje ve třetím ročníku pro studenty třítydenní odbornou praxi na úřadech veřejné správy, v bankovníctví nebo soukromých firmách. V minulých letech se dokonce podařilo zajistit v rámci programu EU *Erasmus+* ve spolupráci s *ADC College* v Londýně pro nejlepší studenty pracovní stáž v Anglii. Sami studenti v rámci předmětu aplikovaná ekonomie vedou vlastní školní obchodní firmu.

/ Ondřej Švanda, ředitel školy, *Jičínský zpravodaj*; foto MOA

jičínsko

* Cena vody na Jičínsku vzroste o 1,5 %

Vodohospodářská a obchodní společnost zvýší pro rok 2022 ceny vodného a stočného jen nepatrně. Zákazníci budou platit celkem 86,21 Kč za m³, což je o zhruba 1,5 % za metr krychlový více než letos. I přes nárůst inflace se společnosti daří dlouhodobě držet vyrovnané hospodaření a prodej vody. *VOS* na příjmové straně se letos mírně zvýší očekávaná spotřeba vody na 2,79 milionu kubíků a obdobně se mírně zvýší objem stočného na 2,9 milionu kubíků. S podobnou spotřebou, tedy příjmy pro společnost, se počítá i v příštím roce. (Dominik Palm, Hořice)

nová paka

V neděli 14. listopadu 2021 nás ve věku 75 let navždy opustila Libuše Vitvarová. Narodila se v roce 1946 v Nové Pace do rodiny motocyklového a automobilového závodníka Antonína Vitvara, jako nejmladší z jeho tří dcer. Ačkoli celý život pracovala v různých institucích jako úřednice, motorismu zůstala celý život věrná jako časoměřička i divačka.

Ve zralém věku pro sebe objevila vysokohorskou turistiku, jako horolezkyňe zdolala řadu těžkých vrcholů v Evropě, Asii, Americe i Africe. Na Novou Paku, v jejíž těsné blízkosti si ponechala zahradu, s láskou vzpomínala až do svých posledních chvil.

/ Jan H. Vitvar, Achát

To je tak, když se o odchodu bubenečské kamarádky a sousedky z vedlejšího bloku dočtete až v novopackém tisku...

*** Městské kulturní středisko zve:**

3. 1. 2022 – HOSPODA NA MÝTINCE

– Divadlo Jára Cimrmana

– velký sál MKS, vstupné 450/430 Kč již v prodeji

12. 1. 2022 – TRIO INFLAGRANTI

– Josef Vojtek jako host

– velký sál MKS, vstupné 420/400 Kč již v prodeji

17. 2. 2022

VÁCLAV NECKÁŘ A BACILY

– velký sál MKS, vstupné 420/400 Kč již v prodeji

vrchlabí

*** V KCEV KRTEK je do 4. ledna expozice *KRKONOŠE – TUNDRA V SRDCI EVROPY*, výstava a ocenění badatelů k 30 letům výzkumů krkonošské a skandinávské tundry.**

Od 6. ledna je pak k vidění *CZECH NATURE PHOTO 2021*. Vernisáž výstavy více než 35 velkoformátových snímků českých fotografů přírody z celého světa ze soutěže Czech Nature Photo 2021 všech kategorií bude v 18 hodin.

*** Vrchlabí očima studentů 2022.** Studenti vrchlabského Krkonošského gymnázia společně s dalšími mladými fotografy z partnerského města Kowary nafotili mnoho krásných i netradičních záběrů z našeho města. Pod dohledem Jana Mendřického – fotografa Fotoklubu Spoušť Vrchlabí a paní učitelky Jaroslavy Nývltové a v rámci česko-polského projektu vznikl zajímavý nástěnný kalen- dář na rok 2022 s názvem „Vrchlabí očima studentů“. Pro ty, kteří by kalendář rádi získali, jsme udělali dotisk a kalendář je nyní v prodeji v infocentru v bu- dově radnice za 159 Kč. (Klára Hančová, RTIC Krkonoše)

*** Kulturní tipy:**

VRAŽDA V SALÓNĚM COUPÉ

DIVADLO JÁRY CIMRMANA / PRAHA

VYŠETŘOVÁNÍ NENADALÉ SMRTI TOVÁRNÍKA BIERHANZELA SE UJÍMÁ PROSLULÝ INSPEKTOR TRACHTA...

7/1/2022 (PÁ) | 19.00

PŘEDPRODEJ: STRELNICEVRCHLABI.CZ

VRCHLABSKÝ PARTNER INSCENACE

ŠUMAŘ NA STŘEŠE

/Městské divadlo Mladá Boleslav/

Na motivy amerického muzikálu Fiddler on the Roof

Vrchlabí partner inscenace

KD STŘELNICE - VELKÝ SÁL
sk. DK

13. LEDNA (ČT) | 19.00

PŘEDPRODEJ: strelnicevrchlabi.cz

ŠPINARKA
 DIVADLO PETRA BEZRUČE
 / OSTRAVA

HUDEBNÍ FIKCE REŽISÉRA
 TOMÁŠE DIANIŠKY O OSUDU
 JEDNOHO SLAVNÉHO HLASU.

28/1 (PÁ) | 19.00

SK. DX, VOLNÉ VSTUPENKY V PRODEJI
 NA: STRELNICEVRCHLABI.CZ

Kněžická
 CHALUPA

hořice

Výstava, připravená ve spolupráci s *Krkonošským muzeem* v Jilemnici, je věnována drobným kamenným památkám ve tvaru křížů, křížových kamenů apod., které jsou po staletí součástí naší kulturní krajiny. Jsou dokladem dávných lidských příběhů i snahou o nápravu křivd a smíření. Doba adventu není jen časem radostného očekávání Vánoc, ale i časem pokory, vnitřního klidu a rozjímání. Výstava ve Štorchově síni potrvá do 27. února 2022.

trosečník 52

Putování za kamennými kříži Českého ráje a Podkrkonoší

25. 11. 2021 – 27. 2. 2022

MĚSTSKÉ
 MUZEUM
 A GALERIE
 HOŘICE

KRKONOŠSKÉ
 MUZEUM
 V JILEMNICI

ŠTORCHOVA SÍŇ MĚSTSKÉHO MUZEA
 NÁM. JIRÍHO Z PODEBRAD 160
 508 01 HOŘICE V PODKRKONOŠÍ

VERNISÁŽ 24. 11. V 17 HODIN
 OTEVŘENO DENNĚ MIMO PONDĚLÍ
 9-12 A 13-17 HODIN

SOBOTA

8. 1. 2022

20:00 hod.

VÁCLAV KOUBEK >

Svěrázný písničkář se svéráznými texty, ojedinělým hlasem, tahací harmonikou.

*** Liberečtí zastupitelé schválili rozpočet města pro rok 2022.** Výdaje Liberce příští rok přesáhnou 2,536 miliardy korun, příjmy budou o 257 milionů nižší. Rozdíl radnice zaplatí z přebytku hospodaření z předchozích let a z nevyčerpaných peněz ve fondech rozvoje.

Mezi největší investiční akce roku 2022 patří rekonstrukce budovy URAN za 116 milionů korun, výstavba domů pro sociální bydlení v ulici Na Žižkově a dokončení sociálního domu v ulici Milady Horákové, celkově za 100 milionů korun, dále dokončení rekonstrukce Liebiegova paláce na *Centrum aktivního života*, tato finální etapa v příštím roce vyjde na 150 milionů korun.

Stavebními úpravami projdou i budovy libereckých škol a školek, něco spolknou nový vodojem a budování komunikací. V parku Petra Bezruče v Lidových sadech se v příštím roce provede celková obnova, tedy výsadba bylinného, keřového a stromového patra. Ta potrvá celý příští rok a část roku 2023.

Klíčovým projektem Liberce, na kterém pracuje Kancelář architektury města je příprava soutěže pro řešení území tzv. Papírového náměstí v dolním centru Liberce.

„Jedná se o průmyslový a textilní brownfield uprostřed města, tzv. „Papírák“, který má spolu s jižními terasami mimořádnou historii, potenciál a ducha. Je to taková naše 'Malá strana'. Městu se povedlo získat směnou zpět významnou část pozemků, a díky tomu teď připravujeme architektonicko-krajinářskou soutěž, která má položit dobrý základ rozvoje místa na další desítky let. Pro oživení centra je to klíčový úkol. Chceme místo proměnit na kreativní čtvrť s dostupným městským bydlením a synergicky propojit i s kandidaturou na Evropské hlavní město kultury 2028,“ vysvětlil vedoucí KAM Jiří Jand'ourek. (SM Liberec)

*** Čilý stavební ruch** panuje v posledních týdnech v interiérech restaurace s hotelem a rozhlednou Liberecká výšina. Otevřít ji chtějí do března, na jaře se ale ještě bude pracovat na úpravách okolí, uvedl server *Genus*. Libereckou výšinu nechal v lesích nad Lidovými sady v roce 1901 postavit jako výletní hostinec s věží textilní továrník Heinrich Liebieg. Už 120 let je podnik oblíbeným turistickým cílem, v posledních 25 letech je ale víc zavřená než otevřená.

Od roku 2016 vlastní areál podnikatel s nemovitostmi Josef Neuman, který ho na jaře 2016 vydražil za 17 milionů korun. Přestože předchozí majitel, zkrachovalé *Družstvo PLP Invest*, do budov i s využitím evropských dotací investoval údajně kolem 60 milionů korun, interiéry nutně potřebují modernizaci. Od prosince mají Libereckou výšinu v pronájmu liberečtí podnikatelé Hřebík a Fanta, kteří se okamžitě pustili do přestavby zanedbaných interiérů, aby mohli co nejdřív otevřít, napsal *Genus*.

náš jubilant

Hudební skladatel Jindřich Hybler, skromný semilský rodák

Pana Jindřicha Hyblera mám uloženého ve vzpomínkách, když jsem tohoto váženého pána potkával jako kluk a zřídka ho vídával i později jako student. V paměti mně utkvěl i v roli dirigenta při nějakém koncertu, ale častěji seděl na lavičce před malým domkem Hyblerových, hned vedle radnice vlevo. Vždyť jsem chodil do 2. a 3. třídy právě na radnici a tento zajímavý pán na té lavičce kouřil skoro pokaždé lulku. Tenkrát jsem si všiml hlavně té lulky, neboli čibuku, ale taky jsem poznal jeho laskavost. My děti ho zdravily a on s úsměvem odpovídal a někdy s námi i zahovořil. Určitě to byl skromný člověk, ale vždy elegant v saku, nažehlené košili s kravatou, nebo i s motýlkem u krku, vážný i usměvavý, určitě emočně naladěný, hloubavý a vnitřně okouzlený krásou

života. Asi byl optimista, ale možná víc introvert, zahloubaný do sebe, určitě milý pán, spíš menší postavy, vždy se silnými brýlemi, opravdický hudební skladatel, v jehož hlavě snad stále zněly tóny, jež záhy zapsal do notové osnovy, aby ve své činnosti potěšil sebe, muzikanty, a především posluchače. Hudba byla pro něho vším, a tak Smetanova slova, že v hudbě je život Čechů, platila pro něho dvojnásob.

Jindřich Hybler se narodil v Semilech

31. prosince 1891 v roubeném domku dnes zbořeném, poblíž kostela sv. Petra a Pavla, tenkrát barokního (na Komenského náměstí je dnes poschod'ový dům čp. 108, restaurace pod lípou aj.). Otec byl brusičem granátů. Rodina Hyblerova se záhy přestěhovala do nedalekého domku čp. 83, jenž se nachází vedle radnice (zde bývala trafika, později vinárna U Tomíčků).

Rodiče Hyblerovi měli kromě hudebně nadaného Jindřicha dvě dcery, otec zanechal broušení granátů a pořídili si malý zelinářský krámk, jenž jim dovoľoval pouze skromný život, ale přesto se rozhodli zajistit synovi to nejlepší vzdělání, i když v Praze bylo draze. Uvědomovali si, že je třeba rozvíjet synovo hudební nadání, věřili, že se taková investice vyplatí a Jindřich je nezklame. A nezklamal!

V Praze vystudoval soukromou renomovanou varhanickou školu Arnošta Josefa

Černého, posléze studoval skladbu u Josefa Bohuslava Foerster, jenž si žáka tak oblíbil, že se u něho stal později osobním tajemníkem. Na Karlově univerzitě byl Jindřich Hybler žákem Zdeňka Nejedlého, takže brzy stanul v řadách Smetanových ctitelů a stal se nekompromisním jeho obhájcem. V muzikantské branži byly názorové boje až nehezké, Jindřich je dostával, odolával, ale taky rozdával. Tak se formovala jeho muzikantská duše. A když mu bylo nejhůře a chtěl na vše zapomenout, odjížděl z Prahy do rodných Semil, do milovaného Podkrkonoší, kde měl své přátele. Nejvíce se kontaktoval se spisovatelem Zdeňkem Rónou a Ivanem Olbrachtem nebo se znamenitým malířem tohoto kraje, ale i Semil, Jaroslavem Skrbkem.

Hyblerovy vazby na Semily byly tak silné, že ochotně vypomohl tehdejšímu řediteli Městské hudební školy v Semilech Miroslavu Paldusovi. „Hudebka“ měla vyhrazenou jednu učebnu v obecné škole v Podmoklicích, a od 19. 1. 1944 zde vyučoval hudební nauku, přičemž musel pravidelně dojíždět do Semil z Prahy, což bylo pro něho časově velmi obtížné, práce měl habaděj. Vždyť patřil umělecky i svým významem celému českému hudebnímu životu a nebyl jen hudebním skladatelem a pracovníkem Foersterovy společnosti, ale též interpretem, violistou a varhaníkem, také publicistou a před válkou i po ní spolupracovníkem Českého rozhlasu. Přispíval do mnohých hudebních a odborných časopisů (*Tribuna, Věstník pěvecký a hudební, Hudební epištoly aj.*)

Už v roce 1919 vyšla mladému hudebnímu skladateli významná studie *Sborový zpěv v Praze*, pojednávající o pražských pěveckých sborech a zároveň nabízející nové pojetí v oboru sborového zpěvu. Skladatelskou činnost svého učitele A. J. Černého ocenil v příspěvku *Zpěv a hudba, víra má*, který byl otištěn ve sborníku *Nad starým klavírem a houslemi* (1946). Inspirován básní Jaroslava Podobského *Kozákov*, která byla otištěna v 1. čísle *Kučerovy Besedy*, zhudebnil ji pro smíšený sbor.

A přesto všechno se nechal přesvědčit a na žádost Místního národního výboru v Semilech se stal 28. 11. 1945 ředitelem Městské hudební školy v Semilech a řídil ji do 12. 11. 1947. Školu stabilizoval a získal dobré učitele. V té době měla škola 3 klavíry, harmonium, housle a violu. Na housle vyučovala Olga Strnádková, jež byla žákyní prof. Muziky z Nové Paky, výborným houslistou byl též František Havrda (ředitel školy v Praze, autor *Hudebních pamětí města Semil*, sběratel – shromáždil rozsáhlou hudební sbírku), Vojtěch Strnádek – klavírista a Josef Horák (profesor hudby z Prahy – po J. Hyblerovi ředitel MHŠ). A protože zde začal vyučovat od r. 1946 také Jan Váňa, jenž hrál ve Splitu ve filharmonii, přibyl kontrabas a lesní roh, trubka i klarinet. Mimořádně obětavý Jindřich Hybler si v dopise postěžoval na byrokratickou kritiku Oblastní učitelské rady hudebních škol v Mladé Boleslavi: „*Dojždím do Semil na tři dny v týdnu (čtvrtek, pátek sobota) a nezbývá mi po celodenním vyučování od rána do večera času na jiné záležitosti, které bych velmi rád vyřídil.*“

Hudební skladatel, sbormistr pražských sborů, dirigent a instrumentalista profesor Jindřich Hybler byl milovníkem poezie, a tak skládal písně nebo melodramy na texty Sovovy, Dykovy, Šaldovy, Tomanovy, Staškovy, Olbrachtovy (*Hory a lidé*) a dalších básníků. Svoji hudbou dával zapomenout na boly a starosti a posluchače dokázal přenášet do světa krásné hudby. Po roce 1945 onemocněl vážnou oční chorobou, kterou byl v dalších letech značně limitován. Přesto jeho dílo čítá 50 opusů, které tvoří klavírní a komorní skladby, písně a melodramy pro sbory mužské, ženské i smíšené a kantáty (např. *Zpěv Země, I. Země mluví, II. Země zpívá – pro sóla, sbory a orchestr* na slova V. Dyka a A. Sovy).

K 60. mistrovým narozeninám uspořádal *Jizeran* v sále radnice slavnostní koncert, a to dne 17. 5. 1952, s názvem *Domov a rodný kraj v hudbě a zpěvu Jindřicha Hyblera*, který byl hojně navštíven. Byl to vlastně druhý a poslední koncert *Jizeranu*, jenž byl Hyblerově dílu věnován (první byl Hyblerův večer 21. 5. 1944).

Padesátá léta 20. století byla však krutá. Uběhlo jen pár měsíců a Jindřich Hybler byl StB zatčen a ve vykonstruovaném procesu s ilegální protikomunistickou organizací (*ILPKORG*), kde bylo obžalováno 28 nevinných, např. pánové Naděje, Thöms, Křištofor (Jan Kristofori), Pahuta, paní Krsková, Hartigová, odsouzen 27. 3. - 28. 3. 1953 Krajským soudem v Liberci na 1 rok. Jak píše Dr. Ivo Navrátil ve *ZČRP*: „Obžaloba jej vinila ze šíření poplašných zpráv a sdružování proti republice. Jeho prostřednictvím měla semilská skupina navázat spojení s pražskou. Ve skutečnosti mu obžalovaná Jiřina Hartigová (odsouzená na 18 let) nosila do hotelu Okresní dům v Semilech skladby svého strýce Františka Linky, železnobrodského kapelníka, s nadějí, že by mu pomohl

s jejich publikací; sama byla dobrou pianistkou. Profesor Hybler s ní přitom mluvil o nemoci Gottwalda a Stalina, že je dr. Čepička nezvěstný, že se rozvádí a že se v červnu 1952 čeká převrat. Jiřina Hartigová při procesu marně zdůrazňovala Hyblerovu nevinu. Květnová amnestie nového prezidenta Antonína Zápotockého Hyblerův trest zrušila, avšak vyměřený důchod 351 Kč měsíčně byl směšný, spíš k pláči, a nedůstojný.

Stigmatu protistátního spiklence se Jindřich Hybler už v Semilech nezbavil. Když se slavilo v roce 1960 100. výročí *Jizeranu*, tak na programu Slavnostního večera dne 17. 4. 1960 nezazněla žádná Hyblerova skladba, přestože jich složil dost a své rodné město i jeho okolí tolik miloval. Dělal vše proto, aby za protektorátu nebyla odstraněna socha Riegrova, jak Němci chtěli, zmizely jen Riegrovy citáty na podstavci, které pak ani komunisté neobnovili. Jindřich Hybler zhudebnil Riegrovu závěť, když složil hymnus *Národu svému*, který zazněl při odhalení Šalounova díla 8. 7. 1928. Díky za vše, Jindřichu, jsme dlužni, moc!

Jindřich Hybler zemřel v Praze 2. března 1966. Urna byla pietně uložena na Vyšehradě 15. 7. 1968, a tak na památném hřbitově mají Semily dva slavné rodáky – Františka L. Riegra a Jindřicha Hyblera

/ Miloš Plachta, *Semilské noviny*

za humny

NOVÝ BOR / SVOR – Dopravu na Českolipsku zkomplikují v příštím roce práce na rozšíření hlavního tahu I/9 od Svoru na Nový Bor. ŘSD ho chce rozšířit o další dva pruhy a křižovatku silnic I/9 a I/13 přestavět na kruhový objezd. Stavba zhruba za 700 milionů korun je naplánována na dvě stavební sezony. Stavba by měla začít na jaře a zasáhne přilehlou Chráněnou krajinnou oblast Lužické hory, silnice totiž tvoří jednu z jejích hranic, uvedl server *Genus*. Kvůli rozšíření komunikace na dvojnásobek bude také nutné vykácet podél ní pás lesa na obou stranách. Zrušena bude na autobusová zastávka ve směru na Cvikov kvůli bezpečnosti cestujících. Autobusy proto budou zajíždět do Svoru. V opačném směru zůstane zastávka zachována, od provozu ji oddělí ostrůvek. Rozšířená silnice bude za mimoúrovňovou křižovatkou u Nového Boru navazovat na obchvat dokončený před pěti lety, kde jsou tři pruhy. Stavba počítá se dvěma mosty přes migrační trasy, které mají zajistit pohyb zvěře mimo silnici. V současné době jsou na tomto lesním úseku kvůli střetům se zvěří často dopravní nehody. Před Svorem se připravuje také stavba 50metrové lávky na cyklotrase sv. Zdislavy, která vede v místech zrušené železniční trati Svor – Jablonné. Lávka, která zajistí bezpečný přejezd silnice pro cyklisty, ale není součástí stavby.

Na přípravě stavby se pracuje už osm let, hotová by měla být podle Wohlmuta v roce 2024, uvedl *Genus*.

Kříž s křížem.

V Čechách se ničily a rozbíjely kulturní památky

„Ničení obrazů na místech veřejných jako sprostotu počítám, neboť rozumný člověk neničí to, co druhému je svaté.“ (Karel Havlíček - Borovský)

Kolik stovek uměleckých památek vzalo za své za první světové války!
A po ní výtvoři našich umělců ničil národ sám – z nevraživosti stranické a náboženské.

Když večer 3. listopadu 1918 zaduněl hromový úder Mariánského sloupu na dlažbu Staroměstského náměstí, byl to signál k ničení památek a soch po celé naší vlasti, jemuž padlo za oběť na sta monumentů křesťanské kultury, které už nikdo nenahradí.

Za oběť padly především sochy sv. Jana Nepomuckého, ale též sochy Ježíše a jiných světců nebo prosté kříže.

Že také sochy na mostech, sochy a Boží muka na rozcestích, kříže na vrcholcích kopců, v lesních partiích nebo při statcích a samotách nemálo přispěly k malebnosti a svérázu našeho venkova, je jasné, kdo kdy viděl vlastivědné knihy nebo staré pohlednice.

Zatímco pohorské vesničky krášlily svoje stavby sochami v zahrádkách a svoje cesty křížem, města při odvrácení moru neb za jiných okolností stavěla morové sloupy a sousoší uprostřed náměstí. Snad není v Čechách ani na Moravě náměstíčka, které by podobně nebylo ozdobeno.

Tyto morové sloupy nebo kašny jsou zpravidla dílem domácích sil, řemeslníků a umělců, často i samouků — a po této stránce nám udávají v určité míře měřítko kulturní vyspělosti města v oné době.

Zdeněk Wirth v publikaci »Památníky obětí války a našeho osvobození« napsal: „Kulturnost našeho lidu, inteligence nejširších vrstev byla po nekrvavé revoluci národa a nabytí samostatnosti postavena před těžkou zkouškou. Touha potlačit co nejrychleji všechny symboly a znamení bývalého panství nad národem, hnala davy na ulice, před portály úředních budov, před kasárny vojska a četnictva a výkladce dvorních dodavatelů a vyčistila v několika hodinách zevní ráz celého města od pudově nenáviděných znaků. Postupem rozšířena obrazoborecká vášeň nejprve na všechny emblémy bývalého rakouského státu, pak na emblémy privilegovaných vrstev, zejména šlechty, a konečně na pomníky a sochy, vzniklé z náboženského zanícení nebo církevní propagandy katolické. Signál, daný skácením Mariánského sloupu na Staroměstském náměstí, byl zahájením obrazoboreckého hnutí, které nemá paralely v XIX. století. Od počátku roku 1919 zničeno tak na tisíc znaků, soch, sloupů, Božích muk, v některých okresech středních Čech dokonce soustavně a plánovitě. Vášeň vybíjí se nejenom na památkách, na nichž lpí tradiční nenávisť národa kdysi zrazeného a potupeného, ale i na nevinných výtvořech venkovských řemeslníků, votivních darech nejprostší zbožnosti venkovského člověka.«

Obrazoborstvím nejvíce a nejdřív byly zamořeny střední Čechy.

Během dvou měsíců roku 1919 byly hlášeny v okolí Prahy zničené a poškozené sochy sv. Jana Nepomuckého v těchto osadách: Libeň, Božkov, Roudnice, Slobce, Srby, Předměřice nad Jizerou, Lidice, Štáhlavy, Štěnovice, Vinoř, Beřkovice, Dobřany, Hředle. Krušovice, Koloděje, Běchovice, Loděnice, Lochovice, Kněžves, Nebušice, Únětice, Senomlaty.

Z Prahy přinášíme obrázky: socha sv. Jana v Libni – stála na mostě obzvláště příhodném před zámek. Socha byla shozena z podstavce 13. července 1919 a uražena jí hlava. / FOTO

Dále socha při zdi hřbitovního kostelíka sv. Klimenta v Holešovicích – Bubnech. Dal ji zhotovit farář Fr. Kautský nákladem osadníků holešovických a bubenečských a požehnal ji 12. října 1816. Až do světové války konala se u ní každoročně osmidenní večerní pobožnost. / FOTO níže

V noci ze dne 26. na 27. února byla soše uražena hlava a levá ruka, podobným způsobem zohaveny téže noci byly ještě dvě sochy svatojánské – na Františku, kde mrtvola kněze vyplavala z řeky (dílo některého z Brokoffových synů) / FOTO níže a u Písecké brány. Pachatelé nebyli dopadeni, části plastik se ztratily.

Nejtragičtější příběh se odehrál v Dobrovici u Mladé Boleslavi, kde odstraňováním svatojanské sochy byly zmařeny dva lidské životy. „Jako na mnohých místech, tak i v Dobrovici mají národně sociální obecní zastupitelstvo se starostou učitelem Vernerem v čele. Nedbajíc pobouření v obecnstvu usneslo se odstranit památnou sochu sv. Jana Nep. z náměstí. Socha ta jest dílo umělecké a stála na náměstí 275 let. Nepřekážela dosud nikomu, až nyní socínkům »dobrodincům« města. Marně intervenoval na příslušných místech nejdůstojnější pan opat Zavoral. Předseda památkového

úřadu p. dr. Jeřábek se vyslovil, že socha jako dílo umělecké musí zůstat na svém místě. Rovněž bylo intrvenováno u ministerstva vnitra, které nařídilo okresnímu hejtmanovi, aby odstranění sochy zabránil. Ale pan hejtman neudělal nic. Ještě se dostavilo na místo četnictvo – snad aby nenáivistníkům všeho náboženského nikdo v odstraňování sochy nebránil,“ rozohnil se Antonín Šorm (1890 ve Studenci – 1947 ve Špindlerově Mlýně), katolický národopisec, redaktor kalendáře *Přítel opuštěných*, sběratel památek a organizátor výstav v publikaci *Ve jménu demokracie*.

Dodám, že socha sv. Jana Nepomuckého byla zřízena Maxmiliánem z Vajdštejna roku 1640, rok po narození jeho syna Jana, pozdějšího arcibiskupa.

Dobrovičtí obrazoborci obložili sochu řetězy a protože byla pevně spojena s vysokým štíhlým sloupem, násilným trhnutím sochu v patách rozštěpili. / FOTO

A České Slovo dodává: „Městská stráž i asistence četnická dohlížela, aby shromážděnému lidu a dětem se nic nestalo. Socha byla s výše asi 16 m sundána až asi na 1 m nad zemí, když z opatrnosti, aby nepadla na schodiště podstavce, bylo s ní nějak hnuto, takže se lešení vyšinulo, spadlo a zranilo těžce do hlavy diváka, dělníka Horynu z Ouřec.“

Dlužno dodat, že vtipálek Horyna chtěl světci vstrčit dýmku do úst; dříve však, než to mohl udělat, lešení spadlo a rouhač se ocitl pod břevny. Když byl z trosk lešení vyproštěn, ještě dýchal, ale než ho donesli na radnici, skonal. Druhou obětí se stal se sedmiletý chlapec, jedináček ze Žižkova, který přijel k dědečkovi na pouť; chlapec skonal až navečer za nemalých bolestí.

„Od časného rána klerikálové Jan Kredba, okresní cestář a Jan Zvěřina, kolář, štváli lid, dokonce podtrhovali lešení, takže musil i četnický závodčí Král proti nim zakročít. Ti mají největší vinu na celém neštěstí, neboť oni zagitovali lid a děti, takže městská stráž i četnická asistence nemohla zvědavce udržet v patřičné vzdálenosti z dosahu nebezpečí.“ (České Slovo)

Jiný tisk míní, že za všechno může starosta Verner a Josef Zapadlo, který vedl práci – neštěstí bylo prý zaviněno nedostatkem bezpečnostních opatření a že práce nebyla svěřena odborníku, nýbrž několika nedospělým mladíkům.

U první instance, u krajského soudu v Mladé Boleslavi, byl jako hlavní pachatel určen náměstek starosty a odsouzen na dva měsíce žaláře, další dostali šest týdnů. Případ skončil až u nejvyšší soudní instance v Brně, která potvrdila rozsudek. Včetně toho, že starosta Verner, »působil jen vlivem a ne bezprostředně« a postihu se vyhnul. Nakonec soud ještě musel řešit náhradu čtyřem dětem, které zůstaly po zabitém rouhači.

*

Jedna z nejhlupejších obrazoboreckých epizod se udála ve Slaném stržením sloupu Nejsvětější Trojice, postaveného roku 1681 jako poděkování za odvrácení moru ve Slaném.

Vpředvečer Husova svátku 1919 přihrnulo se na náměstí asi 200 lidí a obklopili sloup svaté Trojice. Náhle kdosi vylezl na sloup, dal soše Boha Otce pár facek, načež jí kladivem rozbil hlavu.

Několik jiných přiskočilo a pomohlo rozbít sochu úplně. / FOTO

Mimo to někteří pachatelé odstranili z podstavce sochy olověnou desku, vážící asi 10 kilogramů, rozbili ji a olovo prodali.

Po několika měsících projednával incident soud. Obžalovaných bylo celkem 16, vesměs dělníků továrny Daněk a Breitfeld ve Slaném. Sedm pachatelů odsouzeno, ale pouze ti, kteří ukradli olovo, dostali trest vězení.

Město Slaný to ovšem nemělo v dobách pobělohorských snadné, vždyť náleželo zuřivému rekatolizátoru Bořitovi z Martinic. Ostatně o Slaném se říkalo, že je to nejnešťastnější české město.

*

Obrazoborectví se nevyhnulo ani Pojizeří, tedy kraji odkud pocházeli známí „lidoví“ sochaři Jan a Josef Zeman ze Žernova.

„Na strmém kopci Kněžsko nad Železným Brodem stávala soška P. Marie na kamenném sloupě. Kopec nazývá se »Kněžsko« a jest majetkem zádušním. Konávala se sem často procesí v dobách dobrých i zlých. Záhy po převratě zničena. / **úvodní FOTO** Sošku vzala k uschování jistá zbožná paní v Železném Brodě; jest památná též tím, že lid vypravuje o ní v širém okolí legendu, zahнала odtud na Železný Brod se blížící vojsko Švédské,“ píše Antonín Šorm *a autor těchto řádek – protože je z okresu sousedního – kopec Kněžsko hledal v mapě a trochu se teď stydí, že nedohledal.*

Ve Škodějově poblíž Semil, rodišti dr. Karla Farského, zakladatele církve československé, byla kaplička se sochou sv. Jana Nepomuckého z roku 1722. Té byla neznámými pachateli uražena hlava a ještě roztáta.

Rozbití hlavy se událo i v Semilech, kde starosta dr. Jindřich Patka nechal kolem Velikonoc v dubnu 1920 dva Jany převézt na hřbitov Koštofrank, tam jednoho postavit ke kostelu a dalšího – z roku 1736 od jezu za jatkami – složit v kolně u umrlčí komory. „Této soše byla uražena hlava, která potom obecním dělníkem Vondráčkem dne 14. května 1920 rýčem rozpolcena; za to byl z prací u městské obce propuštěn.“ První socha však přečkala dodnes. Předtím, v prosinci 1919, byly tyto sochy natřeny rozředěným karbidem; jinde byl svatý Ne-Pomuk

pomazán dehtem nebo barvami, v Lomnici nad Popelkou si světce – asi jako protiklad doby temna – nabíli.

/ Sv. Jan N. mezi Hlubočepy a Zlíchovem – níže „světec“ z Turnova

Škoda ve Škodějově

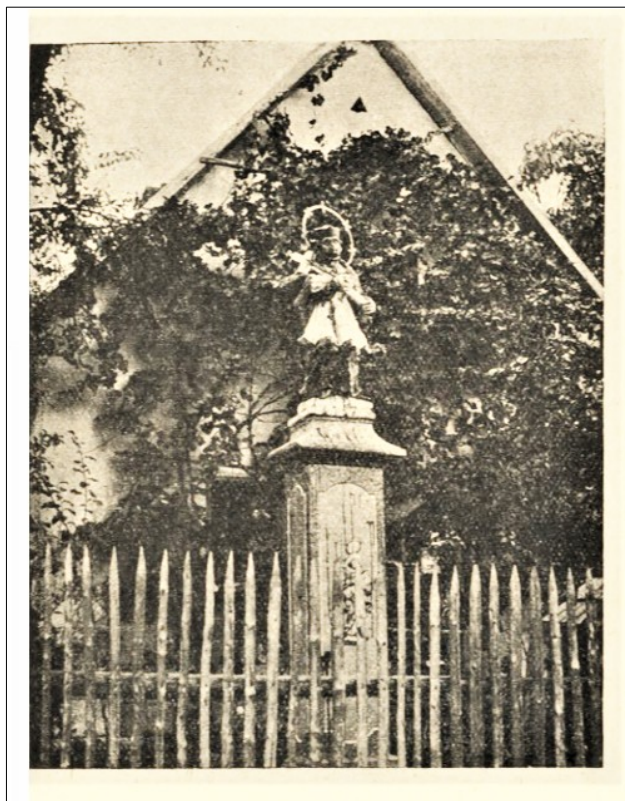
Z cesty z Železného Brodu
do Jirkova –
a Nepomuk u zámeckých
schodů na Rohozci

Sloup sv. Anny v Malé Horce na Železnobrodsku a sv. Barbora při silnici z Dolánek do Malého Rohozce

Dehtem politá socha v Loktuši

Zdroj: Antonín Šorm: *Ve jménu demokracie*, 1922

pozdní sběr

VÍKENDOVÉ PROHLÍDKY ZÁMKU SVIJANY

09. 01. 2022 (9:00 – 17:00)

Rota Nazdar z.s. a Město Rovensko pod Troskami

zve širokou veřejnost

na tradiční pietní vzpomínku

konanou na paměť tragického konce paraskupiny

ANTIMONY 2022

v sobotu

8. ledna 2022 od 13.00 hod.

u pamětních desek na náměstí v Rovensku pod Troskami.

Společně dojdeme i na plovárnu k domku čp. 428, kde byl výsadek
15. ledna 1943 dopaden a kde parašutisté Závorka
a Jasínek ukončili svůj život.

hrdý okýnko

Setík

trosečník – kulturně-spoločenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: *knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaje*